కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును ఏ విధంగా వాడుకోవాలో ఈ అర్భకులకు తెలియలేదు. అసలు ఆ ప్రాజెక్టుపై వాళ్లకు అవగాహనే కాలేదు. ఇంజనీర్లు చెప్పినా కూడా వాళ్లు వినేందుకు సిద్ధంగా లేరు. -కేసీఆర్

కాళేశ్వరాన్ని బలిస్తే ఊరుకోం

తన కండ్ల ముందే తెలంగాణను కాంగ్రెస్ నాశనం చేస్తున్నదని బీఆర్ఎస్ అధినేత కేసీఆర్ ఆరోపించారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్ట్‌ను సైతం నాశనం చేస్తున్నదని మండిపడ్డారు. తెలంగాణ నాశనమవుతుంటే తాను మౌనం పాటించే ప్రసక్తే లేదని స్పష్టం చేశారు. 50వేల మంది రైతులను తీసుకుని పండబెట్టి తొక్కుకుంట పోయి మేడిగడ్డను రిపేర్‌చేయిస్తానని పునరుద్ఘాటించారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుతో తమకు ప్రయోజనం చేకూరిందని ప్రజలే చెప్తున్నరని, ఒకప్పుడు 50 టన్నుల వడ్లు పండించిన తెలంగాణ నేడు మూడున్నర కోట్ల టన్నులు ఎంట్లు పండించిందని కేసీఆర్ ప్రశ్నించారు. టీవీ ఇంటర్వ్యూలో కేసీఆర్ కాళేశ్వరంపై పూసగుచ్చినట్టు చెప్పిన వివరాలు ఇవీ..

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు 90వేల కోట్ల ఖర్చయింది. ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు కట్టామని చెప్పగలరా?

కేసీఆర్: *మేం కాదు, ప్రజలే చెప్తున్నరు. ఐదేండ్లు ప్రజలు కాళేశ్వరం ఫలితాలు పొందిండ్రు. ఒకప్పుడు 40-50 టన్నుల వడ్లు పండించిన తెలంగాణ మూడున్నర కోట్ల టన్నులు ఎట్ల పండిచ్చింది? ఇది కాళేశ్వరం పుణ్యం కాకపోతే. లెట్ ది కాంగ్రెస్ ఆన్సర్ ది పీపుల్? ఊరికే ఇష్టమొచ్చిట్లు మాట్లాడతామంటే కుదరదు. మూడున్నర కోట్ల టన్నుల వడ్లు పండిన మాట నిజమా? కాదా? మేం పండించిన పంటను అసమర్థ నరేంద్రమోదీ ప్రభుత్వం కొనకపోతే, ఎఫ్‌సీఐ తీసుకోక మొండికేస్తే తెలంగాణ క్యాబినెట్, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు ఢిల్లీలో ధర్నాచేయలేదా?*

ప్రశ్న: ప్రాణహిత పెద్ద ఉపనది. ఆ తర్వాత ఇంద్రావతి, ఆ తర్వాత శబరి. ఇందులో 1700 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకొచ్చే నది ప్రాణహిత. 650-700 టీఎంసీల నీళ్లు ఇంద్రావతిలో, 400-600 టీఎంసీల నీళ్లు తెచ్చేది శబరి. ఇందులో శబరి ఆంధ్రప్రాంతంలోని పోలవరానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇక తెలంగాణకు ఉన్న అవకాశం ఇంద్రావతి లేదా ప్రాణహిత. ఇంద్రావతిలో వరద ఒకేసారి వేగంగా వస్తుంది, ఆ తర్వాత ఆగిపోతుంది. ఇక ఏకైక జీవనది ప్రాణహిత. అసలు ప్రాణహిత లేకుంటే గోదావరి నదే లేదు. నీళ్లు ఎక్కడి నుంచి తీసుకోవాలంటే ప్రాణహిత నుంచి మాత్రమే. సమైక్య పాలకులు కేటాయించిన 968 టీఎంసీలు వాడుకోవాలంటే ప్రాణహిత మాత్రమే అవకాశం. గోదావరి బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ 680 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. అక్కడ 15 టీఎంసీల కొండపోచమ్మ సాగర్ నిర్మించినం. 85 మీటర్ల నుంచి 680 మీటర్లకు రావాలి.. ఇది గోదావరి కథ. ఇక కృష్ణ... కృష్ణలో శ్రీశైలం నుంచి తీసుకోవాలి. కృష్ణ బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ లక్ష్మీదేవిపల్లి గ్రామం. ఇది 670 మీటర్ల ఎత్తు. తెలంగాణలో పాలించిన కాకతీయులు పుణ్యాత్ములు... వాళ్లకు ఆ టెక్నాలజీ ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందో తెలియదు కానీ ఈ పరిస్థితిని గమనించి 75వేలకు పైగా చెరువులను నిర్మించారు. ఆ తర్వాత వచ్చిన కుతుబ్‌షాలు, నిజాంలు కూడా ఆ పరంపర కొనసాగించారు. అసలు తెలంగాణ జీవిత ఆధారమే ఆ చెరువులు. సమైక్య రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత దీనికి మైనర్ ఇరిగేషన్ అని పేరుపెట్టి.. ఒక్క రూపాయి కూడా బడ్జెట్ ఇచ్చేవారు కాదు. దీన్ని మొత్తం ధ్వంసం చేశారు. చెరువులు మొత్తం తాంబాలాలుగా మారిపోయాయి. తూంలు కూలిపోయాయి. చెరువుల ఉనికే కోల్పోయింది. దీంతో తెలంగాణలో భూగర్భ జలాలు పడిపోయాయి. 500-800 ఫీట్లు బోర్ వేస్తేగానీ నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో తెలంగాణకు నీళ్లు కావాలి. ఏం చేయాలి. ఎత్తిపోతలను కేసీఆర్ తలపెట్టలేదు. సమృద్ధి పాలకులే దీనికి నాంది పలికారు. మాజీ సీఎం రాజశేఖర్‌రెడ్డి కావచ్చు, కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి కావొచ్చు ప్రాణహిత చేవెళ్ల, కాంతనపల్లి, దేవాదుల పేరుపై ఎత్తిపోతల పథకాలను ఇచ్చారు. కృష్ణాపై కల్వకుర్తి, బీమా, నెట్టెంపాడు పేరుతో ఇచ్చారు. నీళ్లు తీసుకొని ఎత్తులోకి తీసుకురావాలి.

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో మొత్తం అవినీతి జరిగింది. అవినీతి కోసమే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మించారని కాంగ్రెస్ ఆరోపిస్తున్నది. కాళేశ్వరంలో అసలు ఏం జరిగింది?

జవాబు: *ఇది ఒక్క కాళేశ్వరానికి సంబంధించిన అంశం కాదు. తెలంగాణ నదులు, నీళ్ల ఇలా అన్నింటికి సంబంధించినది. మనకు ఉండేవి రెండే రెండు నదులు ఒకటి గోదావరి, మరొకటి కృష్ణా నది. ఉమ్మడి పాలనలో సమైక్య పాలకులు తెలంగాణపై వివక్ష చూపారు. చేస్త మని చెప్పిన ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి చేయలేదు. ఇక తెలంగాణ ఉద్యమానికి గులాబీ జెండాకు జడిసి రెండో దశ ప్రారంభించామని చెప్పి అక్కడింత ఇక్కడింత చేశారు. దేవాదులు పూర్తికాలేదు, నెట్టెంపాడు పూర్తికాలేదు. బీమా, కోయిల్‌సాగర్, కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల ఇలా ఏదీ పూర్తికాలేదు. ఎల్లంపల్లి పూర్తికాలేదు, మిడ్ మానేరు పూర్తికాలేదు.. అన్నీ అసంపూర్తే. ఇక తెలంగాణ వచ్చింది మేం అధికారంలోకి వచ్చాం. తెలంగాణకు ఎత్తిపోతలే తప్ప మరో గత్యంతరం లేదనేది సత్యం. తెలంగాణ భౌగోళిక వ్యవస్థ ఆ విధంగా ఉంటుంది. తెలంగాణ రెండు బేసిన్లుగా ఉంటుంది. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లుగా ఉంటుంది. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చిన గోదావరి తెలంగాణలో కందకుర్తి గ్రామం వద్ద కలుస్తుంది. ఇది మంజీర, గోదావరి నదులు కలిసే ప్రదేశం. ఇక్కడ 323 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. మేడిగడ్డ బ్యారేజీ(కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు) 85 మీటర్ల ఎత్తులో, సమ్మక్క బ్యారేజ్ వద్ద 70 మీటర్లు, సీతమ్మ సాగర్ 47 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. గోదావరి క్యాచ్‌మెంట్ ఏరియా ఎంత పెద్దగా ఉంటదంటే.. దీన్ని 'గ్యాంజెస్ ఆఫ్ ది సౌత్' గా పిలుస్తారు. 3,00,812 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. ఇది దాదాపు 7.70 కోట్ల ఎకరాలకు సమానం. ఇంత ప్రాంతంలో కురిసే వర్షం ఈ నదికి వస్తుంది. 1974లో ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు బచావత్ గారు సబ్ డివిజన్ మాదిరిగా తీసుకుని నీళ్ల పంపిణీ చేశారు. పలానా సబ్ డివిజన్ వరకు మహారాష్ట్రకు, మరో సబ్ డివిజన్ వరకు మధ్యప్రదేశ్‌కు, కర్ణాటక, ఒడిశాకు సబ్ డివిజన్ల వారీగా నీళ్లు కేటాయించారు. మిగిలిన నీళ్లు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందుతాయని చెప్పారు. దీనిపై సుమారు 1500 టీఎంసీలు ఉంటాయని లెక్కకట్టారు. దీని కన్నా చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. కానీ ఈ నీళ్ల ఎక్కడ ఉంటాయంటే.. గోదావరి నదికి మూడు ముఖ్యమైన ఉపనదులు ఉన్నాయి. ప్రాణహిత పెద్ద ఉపనది. ఆ తర్వాత ఇంద్రావతి, ఆ తర్వాత శబరి. ఇందులో 1700 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకొచ్చే నది ప్రాణహిత. 650-700 టీఎంసీల నీళ్లు ఇంద్రావతిలో, 400-600 టీఎంసీల నీళ్లు తెచ్చేది శబరి. ఇందులో శబరి ఆంధ్రప్రాంతంలోని పోలవరానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇక తెలంగాణకు ఉన్న అవకాశం ఇంద్రావతి లేదా ప్రాణహిత. ఇంద్రావతిలో వరద ఒకేసారి వేగంగా వస్తుంది, ఆ తర్వాత ఆగిపోతుంది. ఇక ఏకైక జీవనది ప్రాణహిత. అసలు ప్రాణహిత లేకుంటే గోదావరి నదే లేదు. నీళ్లు ఎక్కడి నుంచి తీసుకోవాలంటే ప్రాణహిత నుంచి మాత్రమే. సమైక్య పాలకులు కేటాయించిన 968 టీఎంసీలు వాడుకోవాలంటే ప్రాణహిత మాత్రమే అవకాశం. గోదావరి బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ 680 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. అక్కడ 15 టీఎంసీల కొండపోచమ్మ సాగర్ నిర్మించినం. 85 మీటర్ల నుంచి 680 మీటర్లకు రావాలి.. ఇది గోదావరి కథ. ఇక కృష్ణ... కృష్ణలో శ్రీశైలం నుంచి తీసుకోవాలి. కృష్ణ బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ లక్ష్మీదేవిపల్లి గ్రామం. ఇది 670 మీటర్ల ఎత్తు. తెలంగాణలో పాలించిన కాకతీయులు పుణ్యాత్ములు... వాళ్లకు ఆ టెక్నాలజీ ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందో తెలియదు కానీ ఈ పరిస్థితిని గమనించి 75వేలకు పైగా చెరువులను నిర్మించారు. ఆ తర్వాత వచ్చిన కుతుబ్‌షాలు, నిజాంలు కూడా ఆ పరంపర కొనసాగించారు. అసలు తెలంగాణ జీవిత ఆధారమే ఆ చెరువులు. సమైక్య రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత దీనికి మైనర్ ఇరిగేషన్ అని పేరుపెట్టి.. ఒక్క రూపాయి కూడా బడ్జెట్ ఇచ్చేవారు కాదు. దీన్ని మొత్తం ధ్వంసం చేశారు. చెరువులు మొత్తం తాంబాలాలుగా మారిపోయాయి. తూంలు కూలిపోయాయి. చెరువుల ఉనికే కోల్పోయింది. దీంతో తెలంగాణలో భూగర్భ జలాలు పడిపోయాయి. 500-800 ఫీట్లు బోర్ వేస్తేగానీ నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో తెలంగాణకు నీళ్లు కావాలి. ఏం చేయాలి. ఎత్తిపోతలను కేసీఆర్ తలపెట్టలేదు. సమృద్ధి పాలకులే దీనికి నాంది పలికారు. మాజీ సీఎం రాజశేఖర్‌రెడ్డి కావచ్చు, కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి కావొచ్చు ప్రాణహిత చేవెళ్ల, కాంతనపల్లి, దేవాదుల పేరుపై ఎత్తిపోతల పథకాలను ఇచ్చారు. కృష్ణాపై కల్వకుర్తి, బీమా, నెట్టెంపాడు పేరుతో ఇచ్చారు. నీళ్లు తీసుకొని ఎత్తులోకి తీసుకురావాలి.*

ప్రశ్న: కేటీఆర్‌ఎంబీ వివాదంపై మీరేం చెబుతారు?

జవాబు: కేటీఆర్‌ఎంబీని మేము దద్దరిల్లిచ్చాం. 'మా రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నువ్వొక సమన్వయ కర్తవు మాత్రమే. నువ్ మాకు బాస్‌వు కాదు. బీకేర్‌ఫుల్' అని చెప్పాం. ప్రాజెక్టులు అప్పగించమంటే మేము అప్పగించలేదు. వీళ్లు పోయి కేఆర్ ఎంబీకి ప్రాజెక్టులు అప్పగించారు. నేను గొడవ చేస్తే అసెంబ్లీ ఎజెండా పక్కకు పెట్టి మళ్లీ రెజుల్యూషన్ పెట్టారు. ఇవన్నీ ప్రజలు చూస్తున్నారు. నిన్నటికినిన్న గోదావరి కింద ఉన్న టెయిల్‌పాండ్‌లో ఏపీ ప్రభుత్వం దురాక్రమణ చేసి నీళ్లు ఎత్తుకుపోయింది. వీళ్లు ప్రభుత్వం నడుపుతున్నారా? ఏం చేస్తున్నారు? గుడ్లు అప్పగించి చూస్తున్నారు. ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలి. అందుకే అసమర్థ, అవివేక, ఉన్న వసతులు వాడుకోలేని అర్భక ప్రభుత్వం ఇది. మిషన్ భగీరథ ఇంటేక్ పాయింట్ అది. అది ఖాళీ అయితే నీళ్లు ఎక్కడ్నుంచి ఇవ్వాలి.

ప్రశ్న: రైతులు రిపేర్ చేసుకొనుడు సాధ్యమా?

కేసీఆర్: ఎందుకు సాధ్యంకాదు. సాధ్యమే. ఐ విల్ డూ ఇట్. నా కండ్ల ముందే తెలంగాణను, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నాశనం చేస్తుంటే నేను మౌనం పాటించే ప్రసక్తిలేదు. ఎవరడ్డొస్తరో రండి. 50వేల మంది రైతులను తీసుకుని పండబెట్టి తొక్కుకుంట పోయి రిపేర్‌చేయిస్త. పంపులు నడుపుత. ఇదే విషయాన్ని మొన్న కరీంనగర్ సభలో కూడా చెప్పిన.

ప్రశ్న: పొలిటిల్ స్టేట్‌మెంట్స్ సరే. ప్రభుత్వం చేయాల్సిన పని మీరెలా చేస్తారు?

కేసీఆర్: ప్రభుత్వ చేయాల్సిన పని చేయకపోతే ఏం చేయాలె. ఇది ప్రజాస్వామ్యం. ప్రభుత్వం మొండికేసి చేయకపోతే ప్రజానీకమే చేసుకుంటారు. మేం చేసి చూపిస్తాం. టైమ్ గెట్ ఇట్ డన్. ఇది కోటానుకోట్ల కుటుంబాలు. లక్షలాది రైతులు కుటుంబాలకు సంబంధించిన సమస్య. ఒక చీప్ పొలిటికల్ టాక్‌టిక్స్ కోసం, చిల్లర రాజకీయాల కోసం బలిపెడతమంటే ఎట్లా ఊరుకుంటాం. తెలంగాణ సమాజం ఎట్లా సహిస్తది. ఎందుకు ఊకోవాలె? ఇది నిజం కాదా? టన్నెల్స్‌కు ఏమన్నా అయ్యిందా? రిజర్వాయర్లకు ఏమన్నా అయ్యిందా? పంప్‌హౌజ్‌లకు ఏమైనా అయ్యిందా? కాల్వలకు ఎమైనా అయ్యిందా? మీది రెండు బ్యారేజీలకు ఏమన్నా అయ్యిందా? ఇంత వెర్రి చేతలా? ఈ గ్రౌటింగులు, గ్రోటింగ్‌లు ఎప్పుడూ ఉండేవే.

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు 90వేల కోట్ల ఖర్చయింది. ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు కట్టామని చెప్పగలరా?

కేసీఆర్: *మేం కాదు, ప్రజలే చెప్తున్నరు. ఐదేండ్లు ప్రజలు కాళేశ్వరం ఫలితాలు పొందిండ్రు. ఒకప్పుడు 40-50 టన్నుల వడ్లు పండించిన తెలంగాణ మూడున్నర కోట్ల టన్నులు ఎట్ల పండిచ్చింది? ఇది కాళేశ్వరం పుణ్యం కాకపోతే. లెట్ ది కాంగ్రెస్ ఆన్సర్ ది పీపుల్? ఊరికే ఇష్టమొచ్చిట్లు మాట్లాడతామంటే కుదరదు. మూడున్నర కోట్ల టన్నుల వడ్లు పండిన మాట నిజమా? కాదా? మేం పండించిన పంటను అసమర్థ నరేంద్రమోదీ ప్రభుత్వం కొనకపోతే, ఎఫ్‌సీఐ తీసుకోక మొండికేస్తే తెలంగాణ క్యాబినెట్, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు ఢిల్లీలో ధర్నాచేయలేదా?*

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో మొత్తం అవినీతి జరిగింది. అవినీతి కోసమే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మించారని కాంగ్రెస్ ఆరోపిస్తున్నది. కాళేశ్వరంలో అసలు ఏం జరిగింది?

జవాబు: *ఇది ఒక్క కాళేశ్వరానికి సంబంధించిన అంశం కాదు. తెలంగాణ నదులు, నీళ్ల ఇలా అన్నింటికి సంబంధించినది. మనకు ఉండేవి రెండే రెండు నదులు ఒకటి గోదావరి, మరొకటి కృష్ణా నది. ఉమ్మడి పాలనలో సమైక్య పాలకులు తెలంగాణపై వివక్ష చూపారు. చేస్త మని చెప్పిన ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి చేయలేదు. ఇక తెలంగాణ ఉద్యమానికి గులాబీ జెండాకు జడిసి రెండో దశ ప్రారంభించామని చెప్పి అక్కడింత ఇక్కడింత చేశారు. దేవాదులు పూర్తికాలేదు, నెట్టెంపాడు పూర్తికాలేదు. బీమా, కోయిల్‌సాగర్, కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల ఇలా ఏదీ పూర్తికాలేదు. ఎల్లంపల్లి పూర్తికాలేదు, మిడ్ మానేరు పూర్తికాలేదు.. అన్నీ అసంపూర్తే. ఇక తెలంగాణ వచ్చింది మేం అధికారంలోకి వచ్చాం. తెలంగాణకు ఎత్తిపోతలే తప్ప మరో గత్యంతరం లేదనేది సత్యం. తెలంగాణ భౌగోళిక వ్యవస్థ ఆ విధంగా ఉంటుంది. తెలంగాణ రెండు బేసిన్లుగా ఉంటుంది. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లుగా ఉంటుంది. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చిన గోదావరి తెలంగాణలో కందకుర్తి గ్రామం వద్ద కలుస్తుంది. ఇది మంజీర, గోదావరి నదులు కలిసే ప్రదేశం. ఇక్కడ 323 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. మేడిగడ్డ బ్యారేజీ(కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు) 85 మీటర్ల ఎత్తులో, సమ్మక్క బ్యారేజ్ వద్ద 70 మీటర్లు, సీతమ్మ సాగర్ 47 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. గోదావరి క్యాచ్‌మెంట్ ఏరియా ఎంత పెద్దగా ఉంటదంటే.. దీన్ని 'గ్యాంజెస్ ఆఫ్ ది సౌత్' గా పిలుస్తారు. 3,00,812 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. ఇది దాదాపు 7.70 కోట్ల ఎకరాలకు సమానం. ఇంత ప్రాంతంలో కురిసే వర్షం ఈ నదికి వస్తుంది. 1974లో ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు బచావత్ గారు సబ్ డివిజన్ మాదిరిగా తీసుకుని నీళ్ల పంపిణీ చేశారు. పలానా సబ్ డివిజన్ వరకు మహారాష్ట్రకు, మరో సబ్ డివిజన్ వరకు మధ్యప్రదేశ్‌కు, కర్ణాటక, ఒడిశాకు సబ్ డివిజన్ల వారీగా నీళ్లు కేటాయించారు. మిగిలిన నీళ్లు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందుతాయని చెప్పారు. దీనిపై సుమారు 1500 టీఎంసీలు ఉంటాయని లెక్కకట్టారు. దీని కన్నా చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. కానీ ఈ నీళ్ల ఎక్కడ ఉంటాయంటే.. గోదావరి నదికి మూడు ముఖ్యమైన ఉపనదులు ఉన్నాయి. ప్రాణహిత పెద్ద ఉపనది. ఆ తర్వాత ఇంద్రావతి, ఆ తర్వాత శబరి. ఇందులో 1700 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకొచ్చే నది ప్రాణహిత. 650-700 టీఎంసీల నీళ్లు ఇంద్రావతిలో, 400-600 టీఎంసీల నీళ్లు తెచ్చేది శబరి. ఇందులో శబరి ఆంధ్రప్రాంతంలోని పోలవరానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇక తెలంగాణకు ఉన్న అవకాశం ఇంద్రావతి లేదా ప్రాణహిత. ఇంద్రావతిలో వరద ఒకేసారి వేగంగా వస్తుంది, ఆ తర్వాత ఆగిపోతుంది. ఇక ఏకైక జీవనది ప్రాణహిత. అసలు ప్రాణహిత లేకుంటే గోదావరి నదే లేదు. నీళ్లు ఎక్కడి నుంచి తీసుకోవాలంటే ప్రాణహిత నుంచి మాత్రమే. సమైక్య పాలకులు కేటాయించిన 968 టీఎంసీలు వాడుకోవాలంటే ప్రాణహిత మాత్రమే అవకాశం. గోదావరి బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ 680 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. అక్కడ 15 టీఎంసీల కొండపోచమ్మ సాగర్ నిర్మించినం. 85 మీటర్ల నుంచి 680 మీటర్లకు రావాలి.. ఇది గోదావరి కథ. ఇక కృష్ణ... కృష్ణలో శ్రీశైలం నుంచి తీసుకోవాలి. కృష్ణ బేసిన్‌లో హయ్యెస్ట్ పాయింట్ లక్ష్మీదేవిపల్లి గ్రామం. ఇది 670 మీటర్ల ఎత్తు. తెలంగాణలో పాలించిన కాకతీయులు పుణ్యాత్ములు... వాళ్లకు ఆ టెక్నాలజీ ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందో తెలియదు కానీ ఈ పరిస్థితిని గమనించి 75వేలకు పైగా చెరువులను నిర్మించారు. ఆ తర్వాత వచ్చిన కుతుబ్‌షాలు, నిజాంలు కూడా ఆ పరంపర కొనసాగించారు. అసలు తెలంగాణ జీవిత ఆధారమే ఆ చెరువులు. సమైక్య రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత దీనికి మైనర్ ఇరిగేషన్ అని పేరుపెట్టి.. ఒక్క రూపాయి కూడా బడ్జెట్ ఇచ్చేవారు కాదు. దీన్ని మొత్తం ధ్వంసం చేశారు. చెరువులు మొత్తం తాంబాలాలుగా మారిపోయాయి. తూంలు కూలిపోయాయి. చెరువుల ఉనికే కోల్పోయింది. దీంతో తెలంగాణలో భూగర్భ జలాలు పడిపోయాయి. 500-800 ఫీట్లు బోర్ వేస్తేగానీ నీళ్లు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో తెలంగాణకు నీళ్లు కావాలి. ఏం చేయాలి. ఎత్తిపోతలను కేసీఆర్ తలపెట్టలేదు. సమృద్ధి పాలకులే దీనికి నాంది పలికారు. మాజీ సీఎం రాజశేఖర్‌రెడ్డి కావచ్చు, కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి కావొచ్చు ప్రాణహిత చేవెళ్ల, కాంతనపల్లి, దేవాదుల పేరుపై ఎత్తిపోతల పథకాలను ఇచ్చారు. కృష్ణాపై కల్వకుర్తి, బీమా, నెట్టెంపాడు పేరుతో ఇచ్చారు. నీళ్లు తీసుకొని ఎత్తులోకి తీసుకురావాలి.*

ప్రశ్న: కేటీఆర్‌ఎంబీ వివాదంపై మీరేం చెబుతారు?

జవాబు: కేటీఆర్‌ఎంబీని మేము దద్దరిల్లిచ్చాం. 'మా రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నువ్వొక సమన్వయ కర్తవు మాత్రమే. నువ్ మాకు బాస్‌వు కాదు. బీకేర్‌ఫుల్' అని చెప్పాం. ప్రాజెక్టులు అప్పగించమంటే మేము అప్పగించలేదు. వీళ్లు పోయి కేఆర్ ఎంబీకి ప్రాజెక్టులు అప్పగించారు. నేను గొడవ చేస్తే అసెంబ్లీ ఎజెండా పక్కకు పెట్టి మళ్లీ రెజుల్యూషన్ పెట్టారు. ఇవన్నీ ప్రజలు చూస్తున్నారు. నిన్నటికినిన్న గోదావరి కింద ఉన్న టెయిల్‌పాండ్‌లో ఏపీ ప్రభుత్వం దురాక్రమణ చేసి నీళ్లు ఎత్తుకుపోయింది. వీళ్లు ప్రభుత్వం నడుపుతున్నారా? ఏం చేస్తున్నారు? గుడ్లు అప్పగించి చూస్తున్నారు. ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలి. అందుకే అసమర్థ, అవివేక, ఉన్న వసతులు వాడుకోలేని అర్భక ప్రభుత్వం ఇది. మిషన్ భగీరథ ఇంటేక్ పాయింట్ అది. అది ఖాళీ అయితే నీళ్లు ఎక్కడ్నుంచి ఇవ్వాలి.

ప్రశ్న: రైతులు రిపేర్ చేసుకొనుడు సాధ్యమా?

కేసీఆర్: ఎందుకు సాధ్యంకాదు. సాధ్యమే. ఐ విల్ డూ ఇట్. నా కండ్ల ముందే తెలంగాణను, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నాశనం చేస్తుంటే నేను మౌనం పాటించే ప్రసక్తిలేదు. ఎవరడ్డొస్తరో రండి. 50వేల మంది రైతులను తీసుకుని పండబెట్టి తొక్కుకుంట పోయి రిపేర్‌చేయిస్త. పంపులు నడుపుత. ఇదే విషయాన్ని మొన్న కరీంనగర్ సభలో కూడా చెప్పిన.

ప్రశ్న: పొలిటిల్ స్టేట్‌మెంట్స్ సరే. ప్రభుత్వం చేయాల్సిన పని మీరెలా చేస్తారు?

కేసీఆర్: ప్రభుత్వ చేయాల్సిన పని చేయకపోతే ఏం చేయాలె. ఇది ప్రజాస్వామ్యం. ప్రభుత్వం మొండికేసి చేయకపోతే ప్రజానీకమే చేసుకుంటారు. మేం చేసి చూపిస్తాం. టైమ్ గెట్ ఇట్ డన్. ఇది కోటానుకోట్ల కుటుంబాలు. లక్షలాది రైతులు కుటుంబాలకు సంబంధించిన సమస్య. ఒక చీప్ పొలిటికల్ టాక్‌టిక్స్ కోసం, చిల్లర రాజకీయాల కోసం బలిపెడతమంటే ఎట్లా ఊరుకుంటాం. తెలంగాణ సమాజం ఎట్లా సహిస్తది. ఎందుకు ఊకోవాలె? ఇది నిజం కాదా? టన్నెల్స్‌కు ఏమన్నా అయ్యిందా? రిజర్వాయర్లకు ఏమన్నా అయ్యిందా? పంప్‌హౌజ్‌లకు ఏమైనా అయ్యిందా? కాల్వలకు ఎమైనా అయ్యిందా? మీది రెండు బ్యారేజీలకు ఏమన్నా అయ్యిందా? ఇంత వెర్రి చేతలా? ఈ గ్రౌటింగులు, గ్రోటింగ్‌లు ఎప్పుడూ ఉండేవే.

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు 90వేల కోట్ల ఖర్చయింది. ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టు కట్టామని చెప్పగలరా?

కేసీఆర్: *మేం కాదు, ప్రజలే చెప్తున్నరు. ఐదేండ్లు ప్రజలు కాళేశ్వరం ఫలితాలు పొందిండ్రు. ఒకప్పుడు 40-50 టన్నుల వడ్లు పండించిన తెలంగాణ మూడున్నర కోట్ల టన్నులు ఎట్ల పండిచ్చింది? ఇది కాళేశ్వరం పుణ్యం కాకపోతే. లెట్ ది కాంగ్రెస్ ఆన్సర్ ది పీపుల్? ఊరికే ఇష్టమొచ్చిట్లు మాట్లాడతామంటే కుదరదు. మూడున్నర కోట్ల టన్నుల వడ్లు పండిన మాట నిజమా? కాదా? మేం పండించిన పంటను అసమర్థ నరేంద్రమోదీ ప్రభుత్వం కొనకపోతే, ఎఫ్‌సీఐ తీసుకోక మొండికేస్తే తెలంగాణ క్యాబినెట్, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు ఢిల్లీలో ధర్నాచేయలేదా?*

ప్రశ్న: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో మొత్తం అవినీతి జరిగింది. అవినీతి కోసమే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మించారని కాంగ్రెస్ ఆరోపిస్తున్నది. కాళేశ్వరంలో అసలు ఏం జరిగింది?

జవాబు: *ఇది ఒక్క కాళేశ్వరానికి సంబంధించిన అంశం కాదు. తెలంగాణ నదులు, నీళ్ల ఇలా అన్నింటికి సంబంధించినది. మనకు ఉండేవి రెండే రెండు నదులు ఒకటి గోదావరి, మరొకటి కృష్ణా నది. ఉమ్మడి పాలనలో సమైక్య పాలకులు తెలంగాణపై వివక్ష చూపారు. చేస్త మని చెప్పిన ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి చేయలేదు. ఇక తెలంగాణ ఉద్యమానికి గులాబీ జెండాకు జడిసి రెండో దశ ప్రారంభించామని చెప్పి అక్కడింత ఇక్కడింత చేశారు. దేవాదులు పూర్తికాలేదు, నెట్టెంపాడు పూర్తికాలేదు. బీమా, కోయిల్‌సాగర్, కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల ఇలా ఏదీ పూర్తికాలేదు. ఎల్లంపల్లి పూర్తికాలేదు, మిడ్ మానేరు పూర్తికాలేదు.. అన్నీ అసంపూర్తే. ఇక తెలంగాణ వచ్చింది మేం అధికారంలోకి వచ్చాం. తెలంగాణకు ఎత్తిపోతలే తప్ప మరో గత్యంతరం లేదనేది సత్యం. తెలంగాణ భౌగోళిక వ్యవస్థ ఆ విధంగా ఉంటుంది. తెలంగాణ రెండు బేసిన్లుగా ఉంటుంది. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లుగా ఉంటుంది. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చిన గోదావరి తెలంగాణలో కందకుర్తి గ్రామం వద్ద కలుస్తుంది. ఇది మంజీర, గోదావరి నదులు కలిసే ప్రదేశం. ఇక్కడ 323 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. మేడిగడ్డ బ్యారేజీ(కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు) 85 మీటర్ల ఎత్తులో, సమ్మక్క బ్యారేజ్ వద్ద 70 మీటర్లు, సీతమ్మ సాగర్ 47 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. గోదావరి క్యాచ్‌మెంట్ ఏరియా ఎంత పెద్దగా ఉంటదంటే.. దీన్ని 'గ్యాంజెస్ ఆఫ్ ది సౌత్' గా పిలుస్తారు. 3,00,812 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. ఇది దాదాపు 7.70 కోట్ల ఎకరాలకు సమానం. ఇంత ప్రాంతంలో కురిసే వర్షం ఈ నదికి వస్తుంది. 1974లో ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు బచావత్ గారు సబ్ డివిజన్ మాదిరిగా తీసుకుని నీళ్ల పంపిణీ చేశారు. పలానా సబ్ డివిజన్ వరకు మహారాష్ట్రకు, మరో సబ్ డివిజన్ వరకు మధ్యప్రదేశ్‌కు, కర్ణాటక, ఒడిశాకు సబ్ డివిజన్ల వారీగా నీళ్లు కేటాయించారు. మిగిలిన నీళ్లు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందుతాయని చెప్పారు. దీనిపై సుమారు 1500 టీఎంసీల